

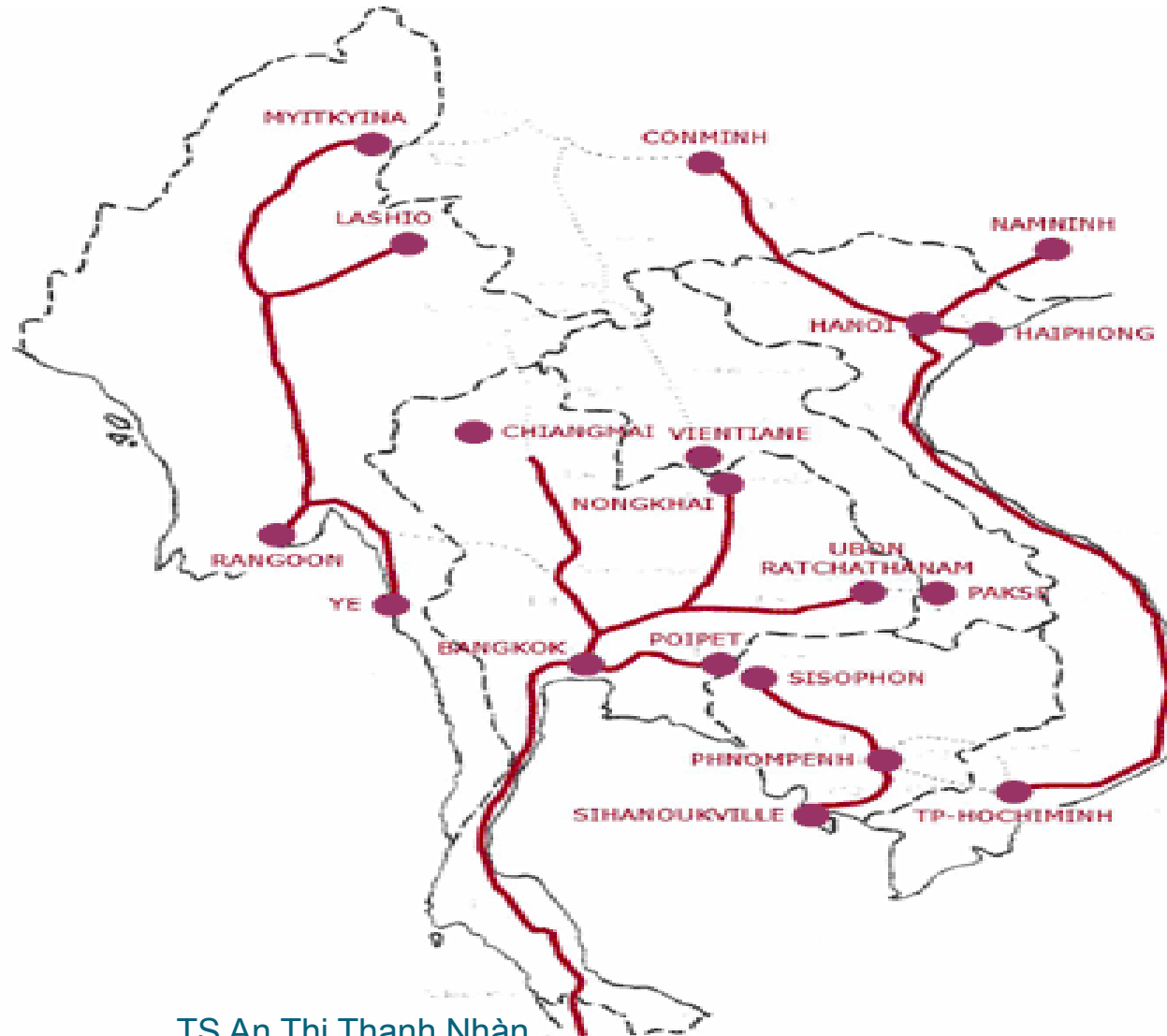
TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI

LOGISTICS KINH DOANH THƯƠNG MẠI

CHƯƠNG 5 . QUẢN TRỊ VẬN CHUYỂN

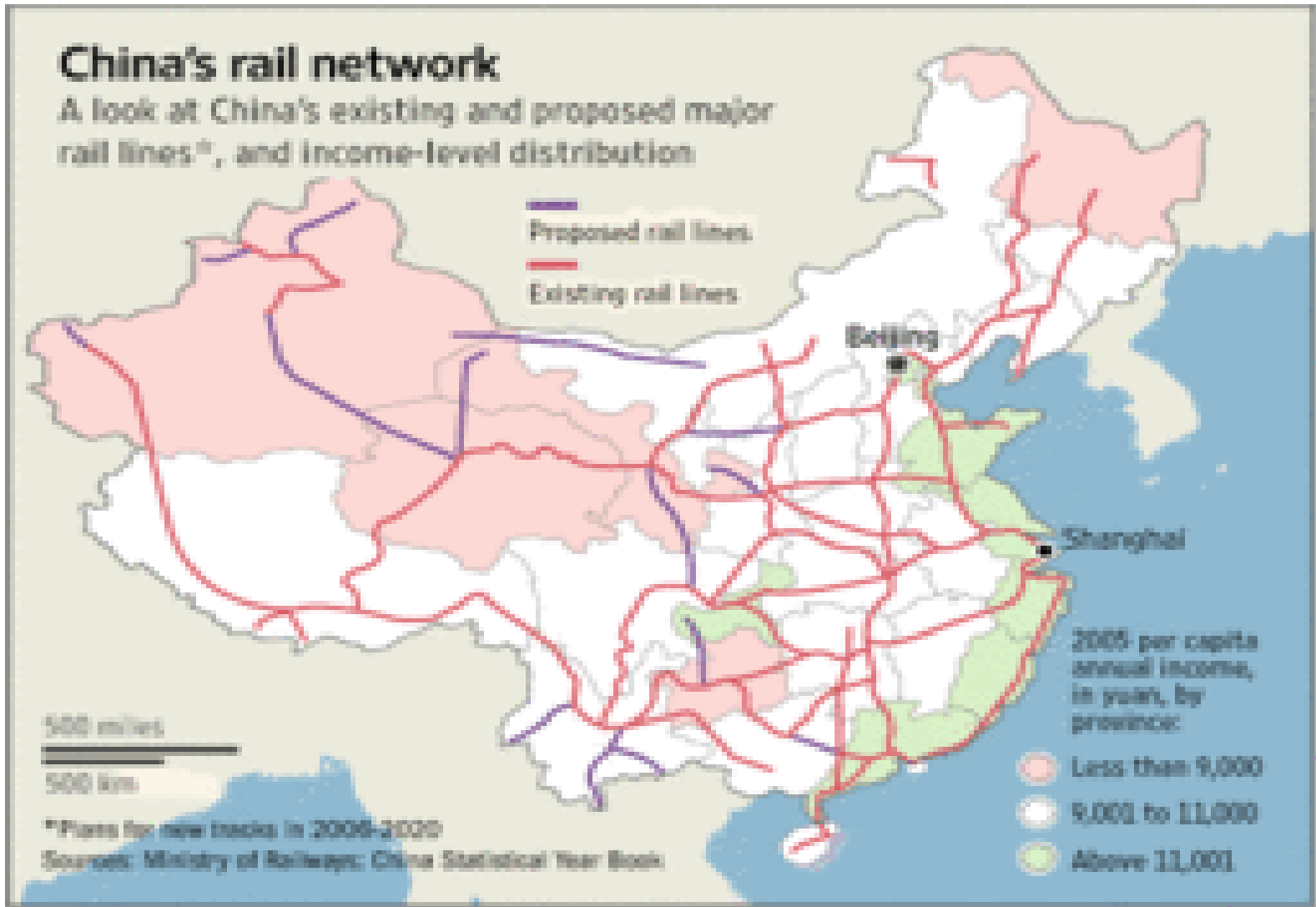

Tuyến đường sắt các nước ĐNA

China's rail network

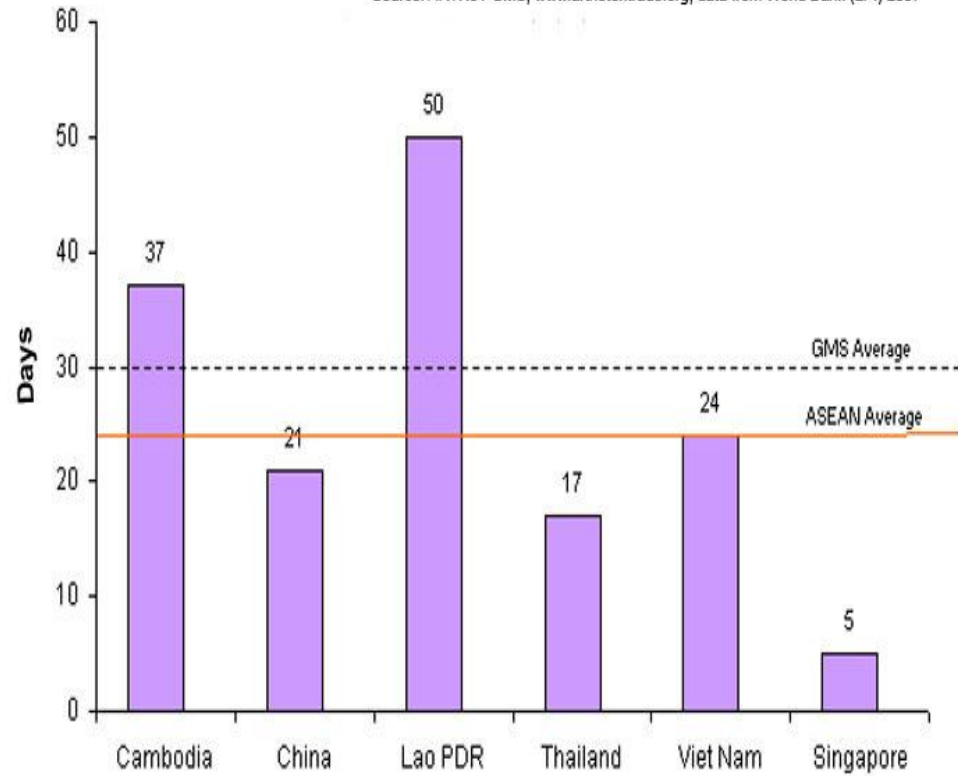
A look at China's existing and proposed major rail lines*, and income-level distribution

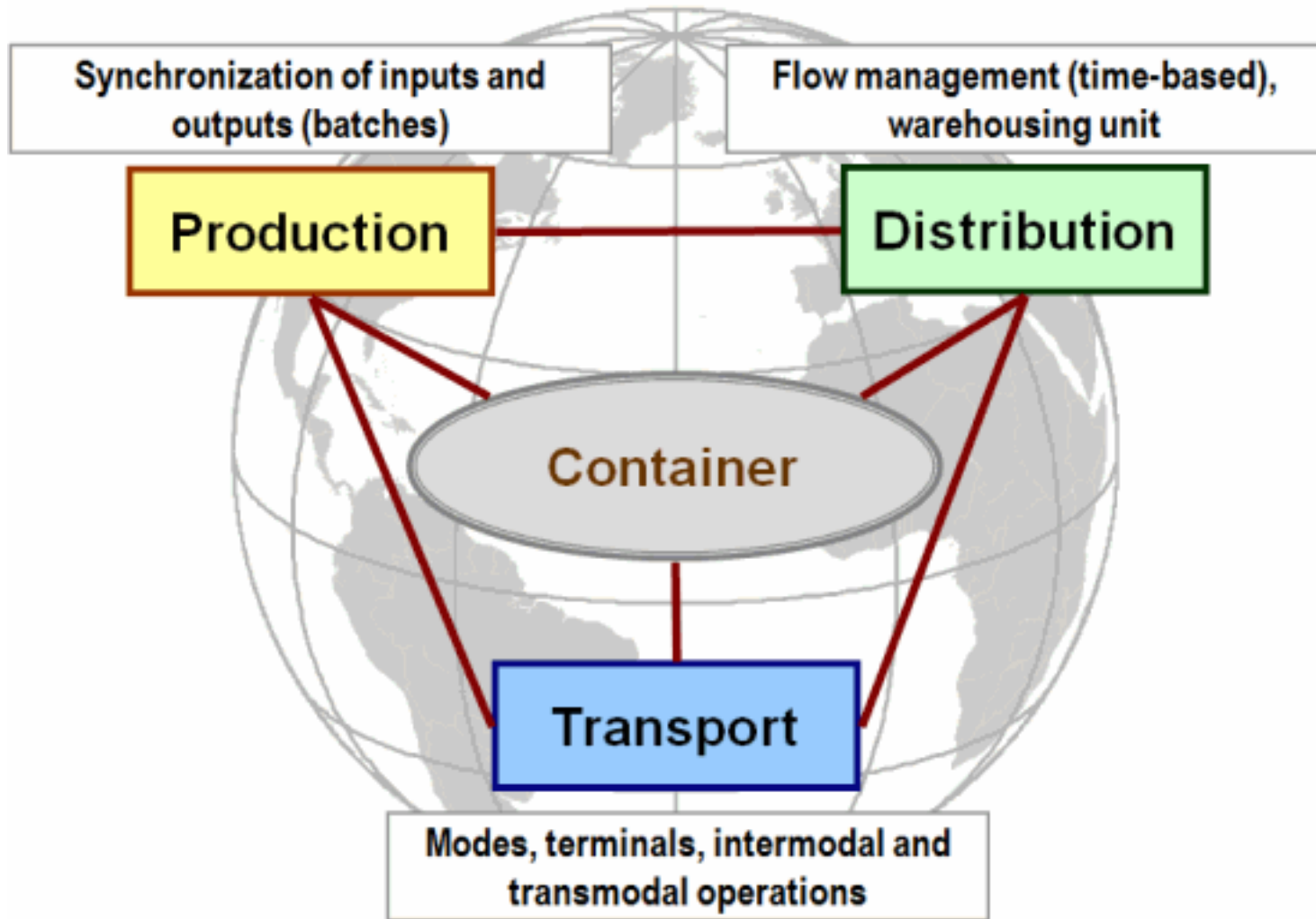

Time for Exports: GMS compared with ASEAN and Singapore

Source: ARTNeT GMS, www.artnetontrade.org; data from World Bank (LPI) 2007

5

Nội dung chính

- **Khái quát về vận chuyển hàng hoá**

Khái niệm và đặc tr- ng

Chức năng và vai trò

- **Các loại hình vận chuyển hàng hoá**

Theo đặc tr- ng con đ- ờng và ph- ơng tiện

Theo đặc tr- ng sở hữu

Theo mức độ phối hợp giữa các ph- ơng tiện

- **Chi phí và Giá c- ớc vận chuyển**

Các yếu tố ảnh h- ưởng đến CP VC

Chính sách giá c- ớc của đv vận tải

- **Quá trình nghiệp vụ VC**

Các thành phần tham gia

Các giai đoạn của quá trình VC

- **Các quyết định trong QT VC**

Lựa chọn ph- ơng thức

Lựa chọn ph- ơng tiện

Lựa chọn nhà cung cấp DV vận tải

5 Khái quát

Vận chuyển hàng hoá (Transportation)

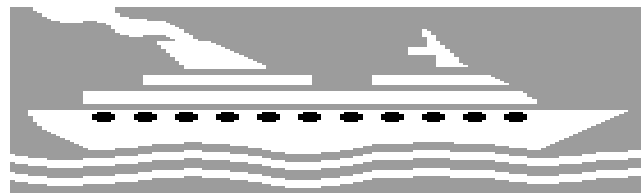
Hoạt động di chuyển
h² trong không gian

**Bằng sức người hay
phương tiện vận tải**

để đảm bảo dự trữ &
cung cấp dịch vụ
cho KH trên t² mục tiêu

Đặc tr- ng

- ✓ Diễn ra trong không gian rộng, phân tán theo nhu cầu
- ✓ Không tạo ra sản phẩm mới mà chỉ thay đổi vị trí của hàng hoá
- ✓ Không có khả năng dự trữ sản phẩm vận chuyển

5

Vai trò

Đối với nền kinh tế

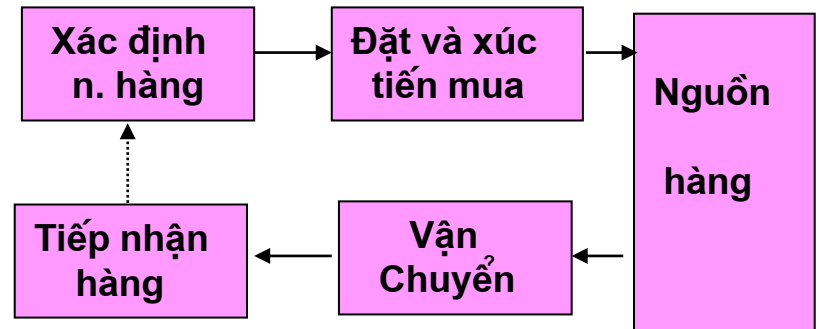
- ✓ Đóng góp vào thu nhập quốc dân
- ✓ Khắc phục sự cách biệt về không gian ngày càng lớn giữa S.X-T.D

Đối với DN

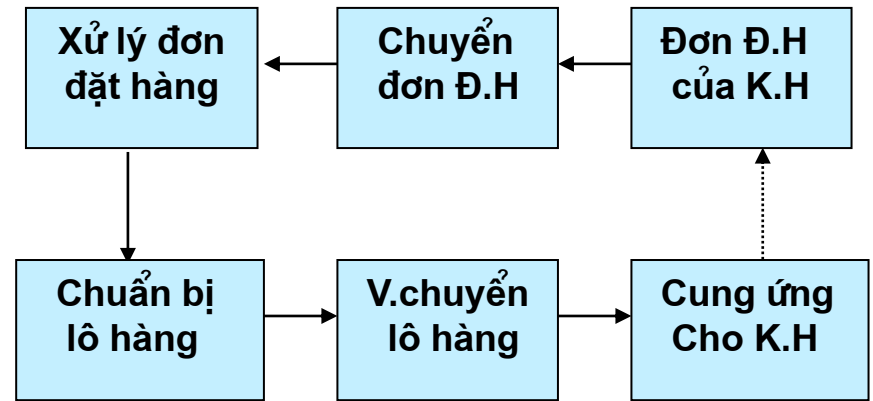
- ✓ Vận chuyển nằm trong cả khâu mua và bán của doanh nghiệp TM
- ✓ Vận chuyển ảnh hưởng đến chi phí của toàn bộ hệ thống logistics

Quản trị VC tốt sẽ đảm bảo thực hiện được mục tiêu logistics

Quá trình nghiệp vụ mua

Quá trình nghiệp vụ bán

5

Chức năng vận chuyển

Chức năng di chuyển

- Chức năng chủ đạo
- VC tiêu tốn các nguồn lực

Thời gian

Tài chính

Môi trường

Chức năng dự trữ

Chức năng cơ bản

Dữ trữ trên đường và Dữ trữ thay kho

Dự trữ ngắn ngày

Tiết kiệm CF bốc dỡ

Nhanh chóng VC tiếp

5 Các loại hình vận chuyển

Tiền thức phân loại

- Đặc tr- ng con đ- ờng & ph- ơng tiện VT
- Đặc tr- ng sở hữu & mức độ điều tiết của N²
- Mức độ phối hợp các ph- ơng tiện VT

Đặc tr- ng con đ- ờng & ph- ơng tiện VT

- Đ- ờng sắt
- Đ- ờng thủy
- Đ- ờng bộ
- Đ- ờng hàng không
- Đ- ờng ống

5

Đường sắt- Railway

- Khả năng vận chuyển nhiều loại h²
- Vận tải đ- ờng dài với khối l- ượng lớn
- Tốc độ chậm (trừ tàu cao tốc)
- Lịch trình cố định, ko linh hoạt
- Mức độ tiếp cận ko cao
(terminal-to-terminal)
- Số l- ượng nhà cung cấp dịch vụ ít
- Giá thấp (CF cố định cao, CF biến đổi thấp)

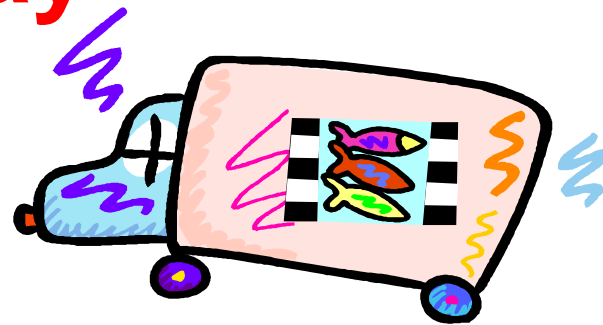
5 Đường thủy- Waterway

- Khối lượng VC lớn & rất lớn
- Thời gian VC dài (tốc độ chậm)
- Mức độ tiếp cận thấp
- VC h² công kênh, lâu hỏng, giá trị thấp, dễ đổ rời
- Phụ thuộc mạng lưới sông ngòi, điều kiện thời tiết & bến bãi
- Giá cước VC thấp nhất

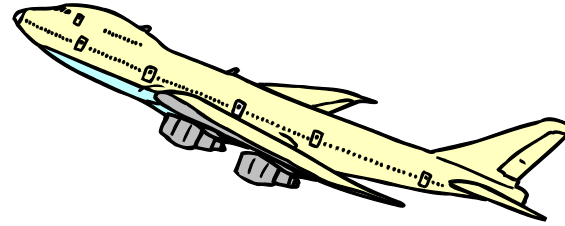
5 Đường bộ- Motoway

- Mức độ tiếp cận cao (door-to-door)
- Rất linh hoạt (trọng tải, con đường)
- Thời gian vận chuyển nhanh
- Khối lượng h² VC trung bình
- Nhiều nhà cung ứng dịch vụ
- Giá tương đối cao
(chi phí biến đổi cao)

5

Đường không - Airway

- Tốc độ cao nhất (thời gian VC nhanh)
- Mức độ tiếp cận thấp
- Trọng tải nhỏ
- VC h² giá trị cao, trọng l- ượng thấp sp mau hỏng, gọn, nhẹ
- An toàn h² cao
- Thủ tục phức tạp
- Số nhà cung ứng dvụ ít
- Giá quá cao (CF cố định & biến đổi cao)

5

Đường ống - Pipelines

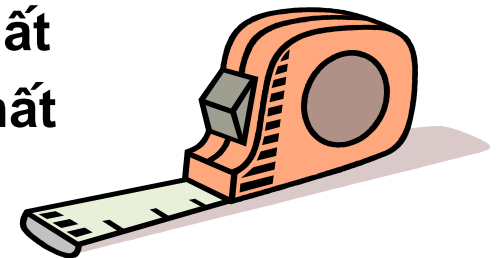

- Vận chuyển chuyên dụng
Nước, hoá chất, khí đốt, dầu thô...
- Chất lượng dịch vụ rất cao với CP thấp
(CF cố định cao, CF biến đổi thấp)
- Thời gian VC liên tục
- H² ít bị thất thoát, h- hỏng
- Không bị ảnh hưởng bởi thời tiết

5 So sánh các phương tiện vận tải

Tiêu thức lựa chọn	Đường sắt	Đường bộ	Đường Thủy	Hàng không	Đường ống
Chi phí	3	4	1	5	2
Thời gian VC	3	2	4	1	---
Độ tin cậy	2	1	4	3	---
Năng lực VC	2	3	1	4	5
Mức tiếp cận	2	1	4	3	---
An toàn H ²	4	3	5	2	1

- 1 = tốt nhất, nhanh nhất, rẻ nhất
- 5 = tồi nhất, chậm nhất, đắt nhất

5 Theo đặc trưng sở hữu và mức độ điều tiết của nhà nước

Vận chuyển riêng

- DNTM có ph- ơng tiện Vận Tải tự VT cho mình
- Tuân thủ qui định về an toàn giao thông

VC hợp đồng

- KD dịch vụ vận chuyển có năng lực VC d- rỗi và cho thuê

VC cộng đồng

- thực hiện bởi các DN kinh doanh DV vận chuyển
- Chịu kiểm soát về giá và khu vực hoạt động
- DV cao, chi phí thấp, khả năng VC lớn

Theo mức độ kết hợp các phương tiện

VC đơn phương tiện
(Single-modal transport)

- Chỉ sử dụng một loại tiện
- Chuyên doanh hoá cao
- Giao dịch phức tạp & tăng chi phí trong trình hợp VC trên nhiều tuyến đường

VC đa phương tiện
(Intermodal transport)

- DN vận tải cung ứng dịch vụ VC phối hợp nhiều loại phương tiện để khai thác ưu thế từng loại
- Chất lượng dịch vụ nhất quán
- Tổng chi phí thấp
- Phân biệt với VC đứt đoạn (Segmented Transport)

Nhân tố ảnh hưởng đến chi phí VT

Yếu tố tác động

*Transportation
Rate (T.Km)*

Yếu tố sản phẩm (Product-related factors)

- Khối lượng hàng hoá VC
- Hình dạng, kích thước
- Trọng khối h^2 (độ chặt)
- Đk bảo quản, xếp dỡ
- Trách nhiệm pháp lí

Yếu tố thị trường (Market-related factors)

- Khoảng cách
- Sự phân bố cân đối giữa nguồn hàng và KH
- Mức độ cạnh tranh giữa các đơn vị VT

5

Nhân tố ảnh hưởng

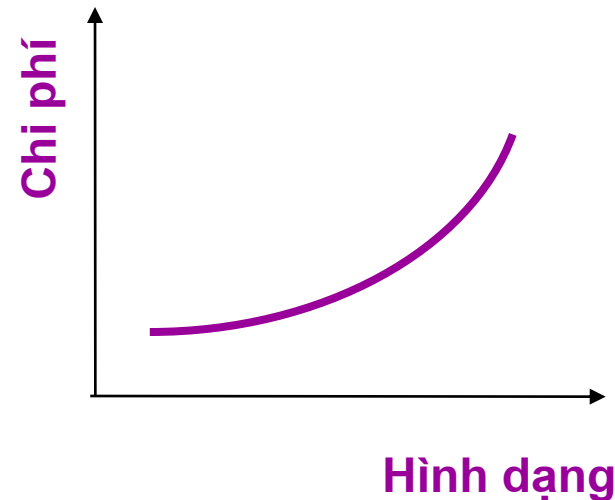

Khối lượng hàng hoá (Volume)

- Lợi thế kt nhờ qui mô: Khối lượng VC càng tăng, CP/1đv VC càng giảm
- Tập hợp các lô hàng nhỏ thành khối lượng VC lớn

Hình dạng, kích thước (stowability)

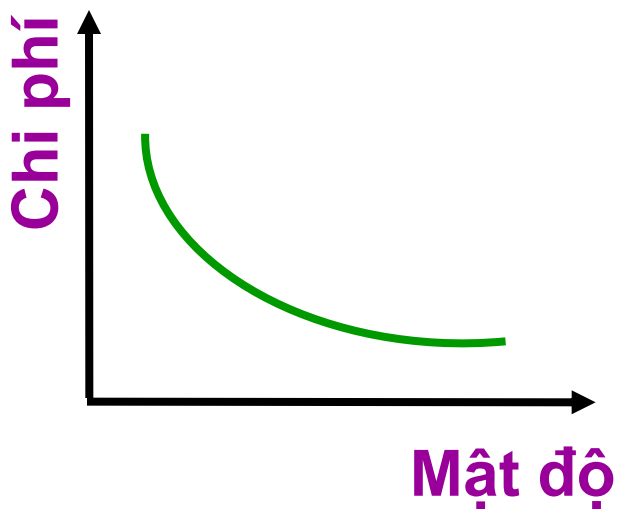
- Ảnh hưởng dung tích VT
- H² công kênh, hình dạng ko thống nhất
→ giảm hệ số sử dụng trọng tải
→ tăng chi phí
- Tháo rời hh để vận chuyển d-ới

Điều kiện bảo quản & xếp dỡ h² (handling)

Chi phí sẽ cao hơn nếu

- ✓ cần thiết bị chuyên dụng để xếp dỡ h²
- ✓ đòi hỏi bảo quản đặc biệt (xe lạnh)

Độ chặt của hàng hoá (density)

- T- ơng quan khối l- ượng & dung tích
- Độ chặt cao → chuyên chở hiệu quả
- Đóng kiện h² & tiêu chuẩn hoá bao bì

5

Trách nhiệm pháp lí (liability)

- Liên quan đến rủi ro, thiệt hại trong quá trình VC: H² dễ hỏng, đổ vỡ trong chất xếp, nguy cơ bị cháy nổ, trộm cắp...
- Giá trị h² càng cao/ xác suất xảy ra rủi ro càng lớn → CP cao

- Ng.vận tải chịu trách nhiệm trên đ- ờng
- Chủ hàng cải tiến bao bì, mua bảo hiểm

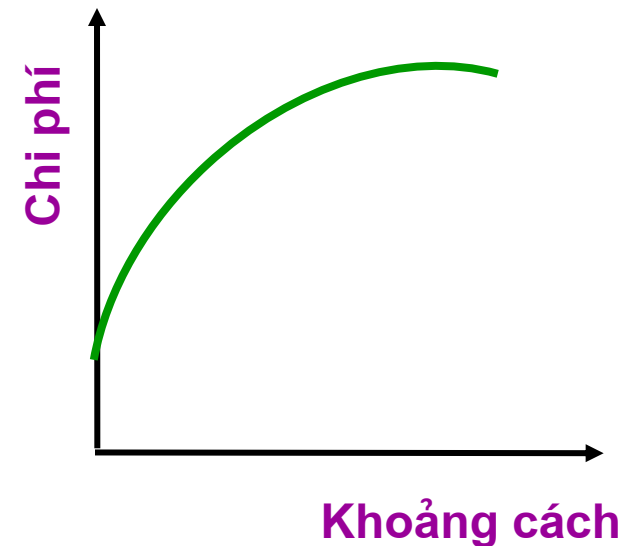

5 Khoảng cách (Distance)

- Khoảng cách càng xa tổng CP càng lớn nh- ng CP bình quân giảm
- Phối hợp nhiều địa điểm giao hàng Trên cùng tuyến đ- ờng VC và sử dụng 1 nhà cung cấp DV vận tải

Sự cạnh tranh giữa các đơn vị VC

- Mức độ cạnh tranh cao → chi phí giảm

Sự phân bố cân đối giữa NH và KH

- Cân đối → tận dụng đ- ợc hành trình không tải
- Thiết kế mạng l- ới và lựa chọn hành trình VC hợp lý

5

Chính sách giá chi phí (cost-of-service pricing)

- Giá c- ớc đ- ợc xđ theo chi phí cộng với lợi nhuận biên
- CF cố định: thiết bị VT, bảo d- ỡng, quản lí phí nhà ga, bến cảng, lệ phí cầu đường...
- CF biến đổi: nhiên liệu, lao động, bảo quản phí tạo lập lô hàng, bốc dỡ chất xếp...
- VC hàng hoá có giá trị thấp hoặc tình thế cạnh tranh cao.

5

Chính sách giá trị dịch vụ (value-of-service pricing)

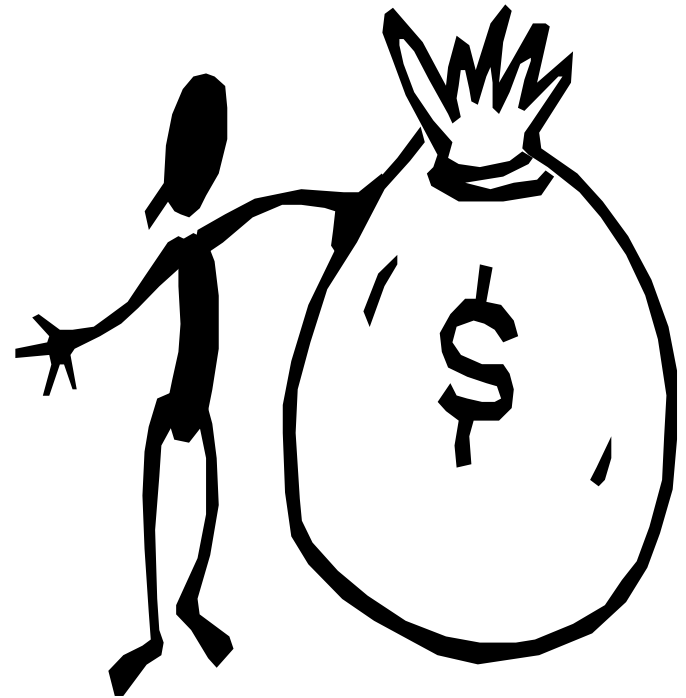
- Giá c- ớc đ- ợc xđ theo giá trị dịch vụ mà ng- ời mua chấp nhận
- Giá cao t- ơng ứng với trình độ dvụ cao tốc độ cao, an toàn hàng hoá, dvụ trọn gói,...
- Tr- ờng hợp áp dụng:
 - ✓ VC hàng hoá có giá trị cao
 - ✓ Tình huống cung ứng h^2 khẩn cấp cho t^2
 - ✓ Môi tr- ờng cạnh tranh hạn chế

5

Chính sách giá hỗn hợp (combination pricing)

- **Mức giá trung gian**
- **Căn cứ theo cả 3 yếu tố**
 - ✓ chi phí
 - ✓ cạnh tranh
 - ✓ nhu cầu KH
- **áp dụng phổ biến**
- **Khả năng phân tích, xử lý thông tin**

5

Chứng từ vận chuyển

Vận đơn
Bill of Lading

Chức năng

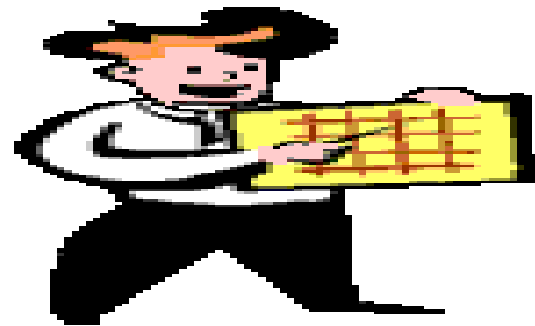
- ✓ Là bằng chứng của HĐ vận chuyển
- ✓ Là chứng nhận ng- ời VC đã nhận hàng
- ✓ Là chứng từ sở hữu đối với hàng hoá

- Do ng- ời vận chuyển cấp để chứng nhận là họ đã nhận hàng để chuyên chở.

Các loại B/L

- ✓ Vận đơn đ- ờng biển
- ✓ Vận đơn đ- ờng sắt
- ✓ Vận đơn đ- ờng không
- ✓ Vận đơn vận tải đa ph- ơng thức

5

Mục tiêu VC

- Chi phí
- Tốc độ
- Tính ổn định

Cân đối
tổng thể

- Xử mục tiêu & nguyên tắc VC
- Qđ phương thức VC hợp lí
- Qđ phương tiện & con đường VC
- Qđ đvị vận tải
- Quy định phối hợp vận tải

Nguyên tắc VC

- Kế nhờ qui mô
- Kế nhờ khoảng cách

Tập trung hoá VC
Giảm số lần chuyển tải

5

Phương thức vận chuyển

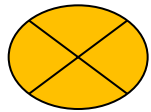

Cách thức di chuyển h²
từ nguồn hàng đến KH
trong những điều kiện nhất định
nhằm hợp lí hoá quá trình vận động
trong kênh hậu cần DN

Kho nguồn hàng

Kênh trực tiếp

Cơ sở hậu cần KH

Kênh gián tiếp

Hệ thống kho DN

Các loại kênh logistics
của doanh nghiệp
th- ơng mại

Ph- ơng thức VC

VC thẳng (kênh HC trực tiếp)

- ✓ Không dừng ở các khâu kho trung gian
- ✓ Đẩy nhanh quá trình vận
- ✓ Giảm số lần xếp dỡ h^2
- ✓ Giảm dự trữ h^2 tại DNTM
- ✓ Mặt hàng công kênh, trọng lượng lớn
- ✓ Quy mô lô hàng đủ lớn

VC qua kho (kênh HC gián tiếp)

- ✓ H^2 từ nguồn hàng tới KH
phải qua ít nhất một kho trung gian
- ✓ Thoả mãn cao nhất nhu cầu vận KH
mạng lưới kho hợp lý
& lợi thế quy mô

5

Ph- ơng tiện VC

Căn cứ lựa chọn

- ✓ Mục đích VC
- - ✓ Đặc tr- ng dvụ & CF của ph- ơng tiện
- ✓ Nhu cầu dvụ KH
- ✓ Khả năng cung ứng của đối thủ CT
- ✓ Phân tích tổng CF liên quan đến VC

Tiêu thức lựa chọn

- ✓ Chi phí:

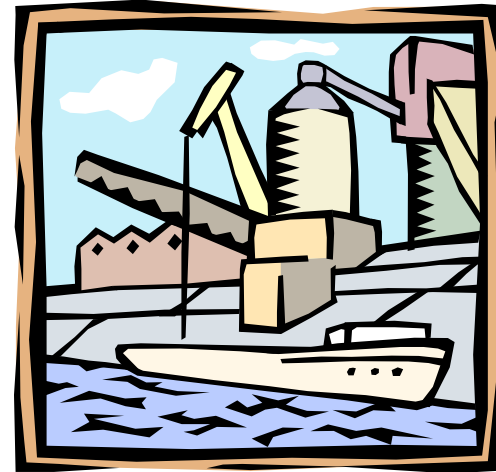
- C- ớc phí

- CF tại bến

- CF bảo hiểm

- ✓ Thời gian VC trọn gói

- ✓ An toàn hàng hoá

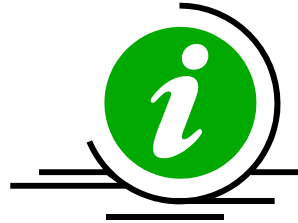

5

Đơn vị
VC

Quá trình lựa chọn

- ✓ Xđ các tiêu chuẩn đánh giá
CF, t, khối l- ượng, tính linh hoạt, an toàn..
- ✓ Xđ tầm quan trọng của mỗi tiêu chuẩn
- ✓ Đánh giá kết quả thực hiện theo từng tiêu chuẩn của từng đvị VC
- ✓ Xđ tổng số điểm
- ✓ Cân nhắc & lựa chọn

5

Phối hợp VC

- ✓ **Phối hợp dự trữ**
Nhiều mặt hàng, tạo lô hàng lớn
- ✓ **Phối hợp ph- ơng tiện**
Sử dụng ph- ơng tiện trọng tải lớn
Kết hợp các lô hàng cùng h- ớng VC
- ✓ **Phối hợp kho**
Phối hợp mạng l- ới kho trong kênh HC
Kho trung chuyển, kho dự trữ dài ngày
- ✓ **Phối hợp thời gian**
Trì hoãn thực hiện Đ ĐH của nhiều KH
cho đến khi tạo nên lô hàng lớn

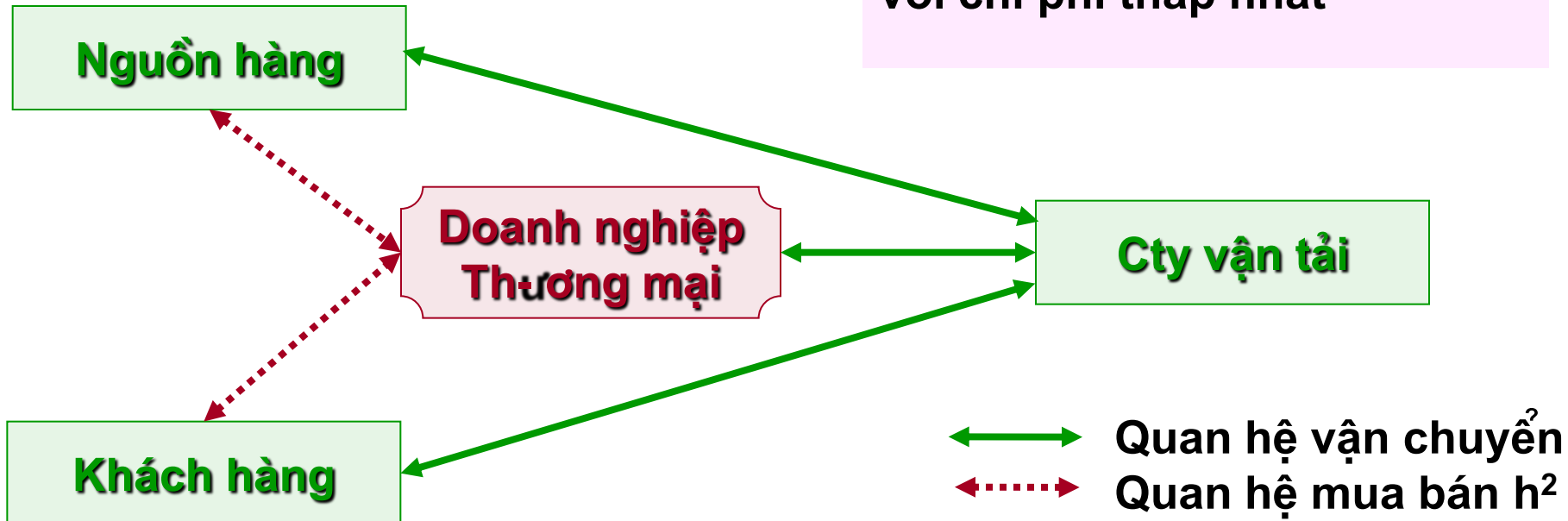

5

**Nghệp vụ
VC h²**

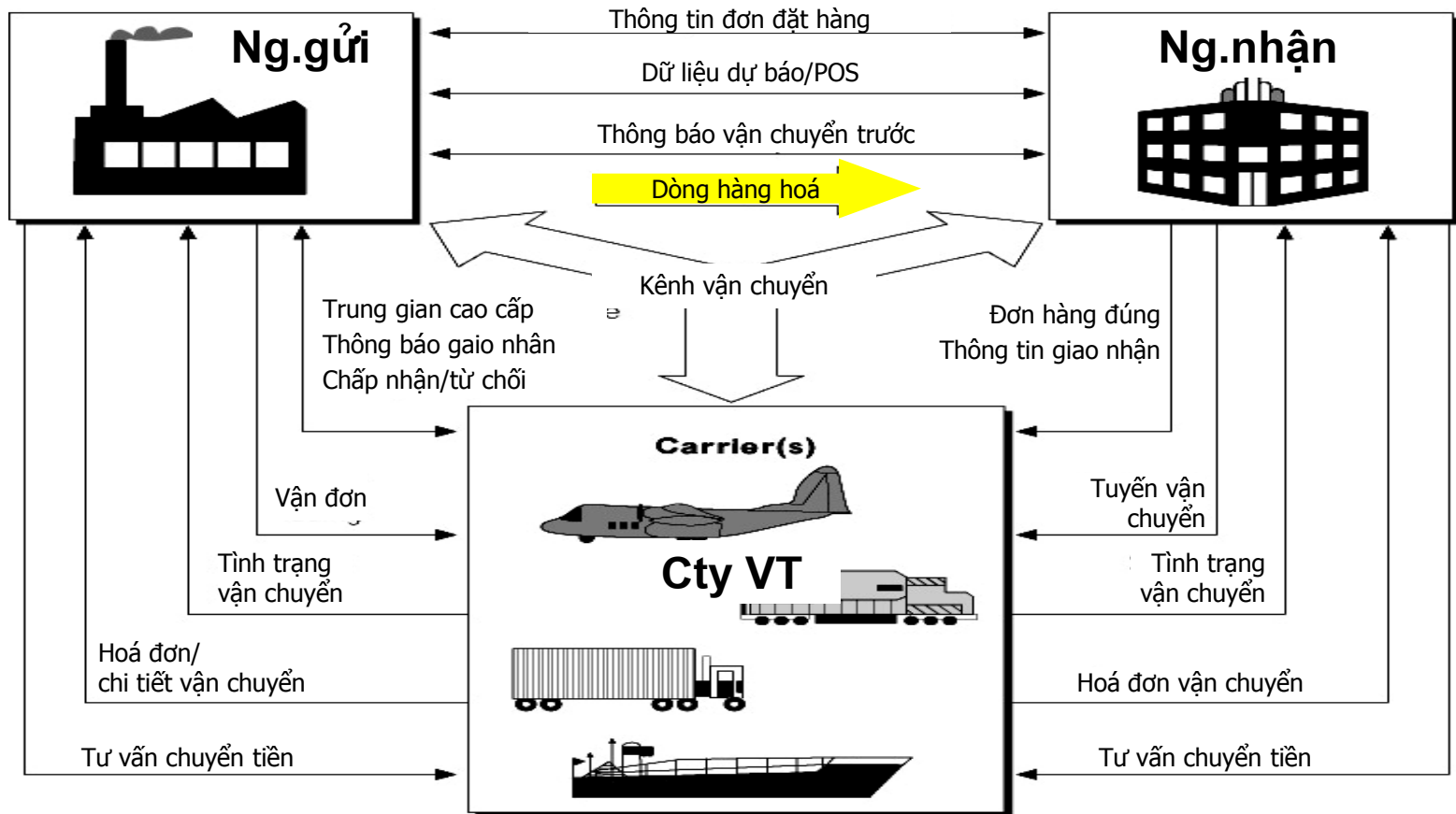

Hệ thống các công tác nhằm di chuyển h² từ nơi giao hàng tới nơi nhận hàng, đảm bảo thoả mãn yêu cầu của quá trình mua, bán với chi phí thấp nhất

5

Nghiệp vụ vận chuyển hàng hóa

5 Nghiệp vụ vận chuyển hàng hóa

Nghiệp vụ
VC h²

Chuẩn bị gửi hàng

- ✓ đảm bảo sẵn sàng VC
- ✓ phù hợp lịch giao hàng
- ✓ chuẩn bị về h²
- ✓ chuẩn bị về giấy tờ

Gửi hàng

- ✓ Giao hàng lên ph- ơng tiện VT
- ✓ xđ trách nhiệm vật chất
- ✓ tận dụng trọng tải & dung tích

Bảo vệ & xếp dỡ h²

- ✓ an toàn h² trong VC
- ✓ di chuyển nhanh, liên tục
- ✓ giảm hao hụt

Giao hàng

- ✓ giao đúng, đủ về l- ượng & chất
- ✓ giải phóng nhanh ph- ơng tiện

TxDOT

CHÚC MỪNG CÁC BẠN ĐÃ ĐẾN VỚI MÔN KHOA HỌC LOGISTICS

